

Haliç'te 1756 Yılında Çevre Kirliliği Raporu

Başbakanlık Osmanlı Arşivi, İstanbul Ahkam Defterlerinde, No:4, Sayfa 55'de bir belge vardır. 13 Rebiülahir 1169 (23 Ocak 1756) tarihli bu belgede aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

İstanbul Haliç'teki Eyüp rıhtımının kayıkçıları, şehrin belediyesine bir dilekçe ile baş vururlar. Çöplerini Taşburun'daki çöplüğe atmak yerine, dükkanlarının önüne ya da denize atan bakkal, manav ve benzeri dükkan sahiplerini şikayet ederler. Ayrıca, bu dükkan sahipleri gibi çöp ve gereksiz eşyalarını sokakta biriken çöplerin üzerine atan mahalle sakinlerinden de yakınurlar. Bu çöpler yağmur suları ile denize sürüklenerek, rıhtım yakınlarında kirliliğe sebep olmaktadır.

Kayıkçıların Haliç'teki kirlilik hakkındaki şikayetlerinden sonra, Bostancıbaşı olayla ilgilenmiş ve mahalle sakinlerinin ve dükkan sahiplerinin bu davranışlarından vazgeçmelerini istemişse de, bir sonuç alamamıştır. Bunun üzerine olay Saray'a intikal etmiş ve Padişah bir ferman çıkararak Eyüp Kadısı'na göndermiş ve çöplerini çöplüğe atmamış olanların yazılı olarak uyarılmasını ya da gerektiğinde zabıta tarafından cezalandırılmalarını istemiştir

(Kaynak : Batuhan Güvemli, Ahmet Atakişi, Engin Demirel : Inner-City Maritime Transportation in İstanbul in 17 th Century, Bildiri, International Conference on Social Sciences (ICSS), İzmir, 10-13 Eylül 2009)

Bundan ikiyüzelli yıl öncesine ait bu öykü, Haliç'te kirliliğin çok eskilere dayandığını, İstanbul sahillerinde ulaşımı sağlayan (şimdiki otobüs ve taksiler gibi) kayıkçıların bu konuda hassasiyet gösterdiklerini ortaya koymaktadır.